

ACC. NR. 618.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge. Upptecknat av: John Johansson

Härad: Medelstads Adress: Kallinge

Socken: Ronneby Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

/ 1

618

Uppteckningen rör Lyte.

(botades
Fönsterskri) på så vis, att barnet, som led av Fönsterskri.
det, skulle lyftas genom ett fönster fram och tillbaka, helst i
både ny och nedan. Det kunde hända att barnet fått det antingen
i ny eller nedan. Så skulle det ske fastande och tigande.

Ett annat lyte genom att modern sett vådeld. Lyte gm att
Barnet blev alldeles rött och flammigt kring halsen. Modern lät modern sett
skaffa kol utav branden, gav barnet in och tvättade det med rester vådeld.
av kolet, och barnet blev kvitt det onda. (Min syster har själv
gjort det.)

För lyte, som inget annat hjälper, skall man För lyte, som
skjuta en skata och ge barnet tre droppar varmt blod. Man kan inget annat
också tvätta barnet därmed. hjälper.

Min syster har en flicka, som strax efter hon Skriklyte.
var född skrek förfärligt vid vissa tider. Hon försökte med många

Skriv endast på denna sida!

ting, även lyfta barnet genom fönster, men inget hjälpte. Så bad
hon en person skjuta en skata och gav sedan barnet 3 droppar av
blodet, och barnet blev friskt.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2. 2

618

W. A. Kärne
Indelstads
Ronneby
nytt —

nytt John Johansson
Kallinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3. 3

618

Segerhuva.

Ett barn fött med segerhuva skulle få
lycka och tur i vad det företog sig.

4 4
1

618

Vaggan.

Om en tom vagga vaggades, skulle bar-
net bli kinkigt och styggt.

5. 5

618

Dopet.

Om barnet skriker vid döpelsen, skulle
det få god sångröst.

Varsel.

Om en person i huset är sjuk, och ugglan
höres skrika utanför fönstret eller en fågel sätter sig på fönster-
blecket och hackar på rutan, skulle den sjuke snart dö.

7. 7

618

Begravning.

Om det regnar eller ruskar, när någon
begraves, skulle det betyda, att den döde gick olyckligt ur tiden.

8 8

Raka en död.

618

Den, som rakade den döde, skulle ärva
rakkniven.

9 9

618

Skogssnuvan.

Om någon råkade ut för skogssnuvan, skulle han bara vända kläderna t.ex. rock och hatt. Hon skulle då inte längre ha någon makt med honom.

10 10

618

När åskan går.

När åskan går, bör man ej ställa sig
under ett träd. Då slår åskan gärna ner, emedan man tror, att
skogssnuvan söker skydd under träden.

Blekinge
Herrestad
Rönneby

Cyrt. Maalen Johan
Kallinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11. 11

618

För att få lätta barnsängar.

För att få lätta barnsängar skulle en havande kvinna krypa under ett sto. Det barn, som sedan föddes, om det blev en gosse skulle han bli varulv, om det var en flicka, skulle hon bli mara. Om någon sedan sade till gossen: "Är det du som är varulv?" skulle samma egenskap överflyttas på den, som frågade. Samma förhållande med flickor. Men om någon sade t.ex. "Är det du som varit varulv eller mara?" skulle ingen av dem mer få ont av det.

Listerby 187.

12, 12

618

Förvandlad till hund.

En annan berättelse från Listerby om en gumma och hennes man, som var ute och körde hö. Gumman stod på slinret och tog emot. Mannen stod i lasset och lassade av. Han sade till gumman: "Om det kommer något till dig, så stick inte med tjugan." I detsamma försvann han, och en hund visade sig i stället. Gumman anade något. Hon sade därför: "Är det du Per?" Hennes man hette så. Hunden försvann och hon fick i stället se sin man.

/33

618

Skydd mot ormar.

Om man vårfrudagsafton sprang barfota
3 ggr runt stugan, skulle man inte bli ormbiten eller få se någ-
ra ormar under det kommande året.

1414

618

Se sin tillkommande.

Om någon ville se sin tillkommande hustru eller man, skulle den midsommarnatten, innan den gick till sängs äta en salt sill, ben och alltsamman. Man skulle då i drömmen få se den tillkommande bjuda en dricka.

Om man midsommarafton plockade åtta slags vilda blommor och lade under huvudkudden, skulle man också få se sin tillkommande. Jag har hört berättas om en flicka, som gjorde så. På natten fick hon se ett benrangel vid sin säng. Hon blev sedan vansinnig.

15
15

Julafton.

618

Om någon går till brunnen julaftons
natt kl. 12 skall vattnet, som hämtas, vara förvandlat till vin.

16 16

618

Majvisa.

(Upptecknad från Kullåkra, Hoby s:n)

- 1/ God afton, I som hemma är
Maj vare välkommen!
För i afton vilja vi gästa Er,
För linden, den bär gröna löv om våren.
- 2/ Så sätta vi maj uti Edert led,
för vaknen nu opp med vår Herres fred.
- 3/ Så sätta vi maj uti Eder dörr,
här hava vi aldrig varit förr.
- 4/ Nu hörer I göken och lilla lärkans sång,
hon spelade så ljuveligt och sjöng så mången gång.

Skriv endast på denna sida!

177

618

- 5/ Göken galer i högan topp,
och lövena börjar att spricka sin knopp.
- 6/ Och bonden plöjer och sår sin säd,
Gud give honom lycka och välsignelse därmed.
- 7/ Om jag skulle trampa mina fötter så tunna som löv,
så skulle jag väl äga den, som jag ville ha.
- 8/ Här stå vi några piltar små,
och given oss litet och låtom oss gå.
- 9/ Så sätta vi maj uti Eder knut,
Så vänta vi oss att se någon ut.
- 10/ Sen sätta vi maj uti Eder vägg,
Så vänta vi oss en halv tjog ägg.
- 11/ Hönan värper ägg på fat,
Ja, äggamat på silverfat.
- 12/ Och kunna vi inte de äggen få,
så låt den blanka riksdalern gå.

- 13/ Och kunna vi inte riksdalern få,
så låtom glas och buteljen gå.
- 14/ Nu hörer vi mor uppå golvet gå,
hon letar efter ägg i varenda vrå.
- 15/ Och far han är en goder man ,
han hjälper till så gott han kan.
- 16/ Ja, mor hon är en tärna,
hon ger oss ägg så gärna.
- 17/ Hav tack, hav tack, både far och mor,
för gåvan var ju både vacker och stor.
- 18/ Hav tack, hav tack, du flicka grann,
Ät dig vi önska en rasker fästeman.
- 19/ Så sätta vi maj uti Eder gård,
nu kommer vi ej hit förrän nästa vår.
- 20/ God natt, god natt var kristen själ,
för soven så sött och liggen så väl.

21/ Nu sätta vi maj uti Eder trapp.
Maj vare välkommen!
Och lyfta på hattarna och säga godnatt,
För linden den bär gröna löv om våren.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

19

618

618

ACC. NR. ^{618,}.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge. *Upptecknat av:* John Johansson

Härad: Medelstads *Adress:* Kallinge.

Socken: Ronneby. *Berättat av* dennes moder.

Uppteckningsår: *Född år* *i*

2020

618

Uppteckningen rör Lyte.

Om någon person låg för döden var det inte tjänligt för en havande kvinna att vara närvarande. Barnet kunde då få lyte. Eller om en far eller mor låg för döden, och deras barn hade genom dem blivit vidgjorda för lyte, fick inte barnet närvara vid dösbädden ej heller se ned i graven vid begravningen. Lytet skulle då komma igen.

261

618

Näcken.

Min mor har berättat mig om en mjölnar-
hustru på Carlsnäs i Ronneby socken, som i något ärende hade varit
ute i kvarnen. När hon kom ut därifrån, fick hon se en plankan, som
låg utanför dörren. Hon hade inte sett den, när hon gick in.
Hon tänkte då, det kanske kan vara näcken, som ville lura henne.
Hon steg därför inte på plankan utan grenslade den. I ett nu
försvann plankan. Hon sade ändå: "Den där gången bedrog du dig allt."

Dödningaben.

Det ansågs också farligt att taga något ben på kyrkogården. Har hört berättas av min mor om en liten pojke, som hade varit inne på kyrkogården och fått fatt i ett ben. Han hade sedan kastat det ifrån sig. På natten kl. 12 vaknade pojken och började skrika förfärligt. Modern vaknade och frågade, vad som stod på. Pojken sade att han såg en hemsk gubbe vid sin säng. Modern kunde inget^{et} se. Detta fortgick flera nätter. Vid samma tid kom synen igen. Modern frågade pojken: "Du har väl inte varit inne på kyrkogården och tagit någonting?" "Jo", sade pojken, "jag tog ett ben, när jag var därinne." - "Kan du komma ihåg var du lade det?" frågade hans mor. Pojken kom till sist ihåg, att han kastat det innanför en stenvall intill. Modern och pojken gingo dit och fann benet, lade det tillbaka

på sin plats igen, och pojken fick sova ostörd om nätterna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

283

618

Skriv endast på denna sida!

242 1/4

618

Om likfölje.

Min mor talade också om, att en smed-
hustru på Bredåkra sett en syn utanför kyrkogården. Hon såg ett
likfölje köra in genom kyrkogårdsgrinden. Hon kunde också känna
igen vissa personer. Dagen efter fick hon höra, att en bonde i
Hasselstad, som hette Pettersson, hade kört ihjäl sig vid samma
tid, som hon sett synen.

Det berättas om honom, att han var i
Ronneby på Storkällaren. Han skulle så köra hem ett ärende. Han
hade hållit vad med kamrater på källaren, att han skulle vara
tillbaka på en viss bestämd tid, en mycket kort tid förresten.
Han kom, om jag inte minns fel, tillbaka på den utsatta tiden
men ej levande utan död. Han tyckte, att kusken körde för sakta,
så fattade han själv tömmarna. I detsamma bar det i diket. Han
slog så huvudet i en sten och dog.

Skriv endast på denna sida!

618